

LXXXV

Congregatio generalis octogesima quinta habita est die 22 septembris 1964, feria III, hora nona ante meridiem. Interfuerunt 2243 Patres, nempe 60 cardinales, 6 patriarchae, 11 primates, 385 archiepiscopi, 1614 episcopi, 12 abbates nullius, 14 praelati nullius, 55 praefecti apostolici, 86 superiores generales.

Missae votiva de Spiritu Sancto celebrata est, ritu romano, ab exc.mo P. D. Mauritio Roy, arch. Quebecensi. Chorus Cappellae Sixtinae exsecutus est cantus: *Spiritus tuus* (Lassus), *Sanctus* (Asola), *O memoriale* (Bartolucci).

Post Missam, exc.mus P. D. Gerardus Michelotto Pellanda, ep. tit. Madensis, coad. de Ponta Grossa, S. Evangelii codicem super paratum thronum statuit, dum chorus et Patres cantant *Christus vincit* cum ps. 116.

Exc.mus P. D. Pericles Felici, arch. tit. Samosatensis, secretarius generalis Ss. Concilii, intimavit *Exeant omnes* et annuntiavit obitum exc.mi P. D. Iesu Inciso, ep. Maioricensis.

Em.mus P. D. card. Eugenius Tisserant *de profundis* cum versiculis et oratione recitavit.

Secretarius generalis nuntium dedit exsequiarum exc.morum PP. DD. Leonis Nigris et Ioseph Gawlina, atque nomen proclamavit moderatoris congregationis, em.mi P. D. card. Iulii Döpfner, arch. Monacensis et Frisingensis.

Ordinem communicavit disceptationis circa schema *de divina revelatione*, atque promulgavit exitum suffragationum, quae pridie peractae fuerant super cap. III *de Ecclesia*: tertiae: praesentes votantes 2211, *placet* 2103, *non placet* 106, *placet iuxta modum* (votum nullum) 1, votum nullum 1; quartae: praesentes votantes 2207, *placet* 2091, *non placet* 115, votum nullum 1.

Deinde legit nomina eorum, qui loqui petierant circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia*, atque indixit quintam suffragationem super cap. III textus emendati *de Ecclesia*.

Hora 9,56 incepta est disceptatio circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia* et locutus est exc.mus P. D. Ludovicus Guyot, ep. Constantiensis.

Post indictionem sextae suffragationis super cap. III textus emendati *de Ecclesia*, locuti sunt circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia* exc.mi PP. DD. Alexander Renard, ep. Versaliensis, et Richardus Guilly, ep. Georgiopolitanus.

Dein, indicta septima suffragatione super cap. III *de Ecclesia*, locutus est exc.mus P. D. Ioseph Urtasun, arch. Avenionensis.

Tunc secretarius generalis proclamavit exitum quintae suffragationis super cap. III *de Ecclesia*: praesentes votantes 2248, *placet* 2198, *non placet* 50; atque indixit octavam suffragationem.

Post orationem exc.mi P. D. Pauli Barrachina Estevan, ep. Oriolensis-Lucentini, secretarius generalis proclamavit exitum sextae suffragationis super cap. III *de Ecclesia*: praesentes votantes 2246, *placet* 2201, *non placet* 44, *placet iuxta modum* (votum nullum) 1; atque indixit nonam suffragationem.

Dein locutus est exc.mus P. D. Aemilius Guerry, arch. Cameraensis, et secretarius generalis communicavit exitum septimae suffragationis super cap. III textus emendati *de Ecclesia*: praesentes votantes 2240, *placet* 2117, *non placet* 123; et indixit decimam suffragationem.

Post orationem exc.mi P. D. Ioannis Sauvage, ep. Anneciensis, indicta est undecima suffragatio super cap. III *de Ecclesia*; atque communicatus est exitus octavae suffragationis: praesentes votantes 2247, *placet* 1917, *non placet* 328, *placet iuxta modum* (nullum) 1, votum nullum 1.

Dein locutus est exc.mus P. D. Eugenius D'Souza, arch. Bhopalensis, et secretarius generalis communicavit exitum nonae suffragationis super caput III *de Ecclesia*: praesentes votantes 2243, *placet* 2085, *non placet* 156, vota nulla 2; et indixit duodecimam suffragationem.

Tunc ad loquendum vocati sunt exc.mi PP. DD. Marius Maziers, ep. tit. Augustopolitanus in Phrygia, aux. Lugdunensis, Heribertus Bednorz, ep. tit. Bullensium Regionum, coad. Katovicensis, Michael Miranda, arch. Mexicanus, Ioannes Iriarte, ep. Reconquistensis.

Dein secretarius generalis annuntiavit distributum iri relationem super declarationem *de libertate religiosa*, et legit exitum suffragationum: decimae, praesentes votantes 2243, *placet* 1918, *non placet* 322, *placet iuxta modum* (votum nullum) 1; vota nulla 2; undecimae, praesentes votantes 2213, *placet* 1898, *non placet* 313, *placet iuxta modum* (votum nullum) 1, votum nullum 1; duodecimae, praesentes votantes 2205, *placet* 2114, *non placet* 90, votum nullum 1.

Tandem circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia* locuti sunt exc.mi PP. DD. Villelmus Pluta, ep. tit. Leptimagnensis, Leonidas Proaño Villalba, ep. Rivibambensis, Samuel Ruiz Garcia, ep. Chiapasensis, Augustinus Ioachim Lopez de Moura, ep. Portalegrensis-Castri Albi, Antonius Baraniak, arch. Posnanensis, Carolus Himmer, ep. Tornacensis.

Moderator intimavit proximam congregationem generalem, sequenti die, hora nona, habendam. Em.mus P. D. card. Eugenius Tisserant preces *Adsumus... Angelus...* recitavit. Reposito S. Evangelii codice, congregatio clausa est hora 12,38.

LXXXVI

Congregatio generalis octogesima sexta habita est die 23 septembris 1964, feria IV, hora nona ante meridiem. Interfuerunt 2260 Patres, nempe 61 cardinales, 6 patriarchae, 11 primates, 387 archiepiscopi, 1626 episcopi, 12 abbates nullius, 14 praelati nullius, 55 praefecti apostolici, 88 superiores generales.

Ante Missae celebrationem, reliquiae capitis S. Andreae apostoli ab ipso Summo Pontifice Paulo VI super altare expositae sunt venerationi Patrum, dum chorus Cappellae Sixtinae cantat hymnum *Exsultet orbis gaudiis* (Bartolucci).

Missa in honorem S. Andreae apostoli coram Pontifice ab em.mo P. D. Paulo card. Marella, archipresbytero Patriarchalis Basilicae Vaticanae, ritu romano celebrata est. Chorus exsecutus est cantus: *Hoc est praeceptum meum* (Morales), *Sitivit anima mea* (Palestrina), *Ave verum Corpus* (Bartolucci).

Post Missae celebrationem, homilia habita est ab em.mo P. D. card. Francisco König, arch. Vindobonensi.

Deinde Summus Pontifex aulam conciliarem egressus est, omnibus plaudentibus, dum chorus cantat *Exsultate Deo* (Palestrina).

Intronizatio S. Evangelii codicis facta non est. Post intimationem *Extra omnes*, recitata est oratio *Adsumus*.

Hora 10,08 exc.mus P. D. Pericles Felici, arch. Samosatensis, Ss. Concilii secretarius generalis, proclamavit nomen moderatoris congregationis, em.mi P. D. card. Leonis Ioseph Suenens, arch. Mechliniensis-Bruxellensis, atque legit nomina eorum, qui loqui postulaverant circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia* et circa declarationem *de libertate religiosa*. Item indixit decimam tertiam suffragationem super cap. III *de Ecclesia*.

Ad loquendum circa schema *de pastoralis episcoporum munere in Ecclesia* ex ordine vocati sunt exc.mi PP. DD. Carolus Greco, ep. Alexandrinus, et Raphael Gonzalez Moralejo, ep. tit. Dardanius, aux. Valentinus.

Postea secretarius generalis intimavit *Exeant omnes*, etiam photographis, quibus illa die concessum fuerat in aula aliquandiu permanere; Patres monuit de ieiunio servando in feria IV Quattuor Tem-